

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

การรับรู้และความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศ
ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
Perception and Expectation of Professional Nurses at Directorate of Medical Services
to Readiness for ASEAN Community (AC)

แสงรวี คุ่มสะอาด (Sangrawee Kumsaard)¹พาณี สิตกะลิน (Panee Ssitakalin)²

อารยา ประเสริฐชัย (Araya Prasertchai)³

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาคครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับการรับรู้และความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล (2) เปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศ กระทรวงกลาโหม จำนวน 342 ราย ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยง 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า (1)ระดับการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีด้านจริยธรรมอยู่ในระดับสูงที่สุด ด้านการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับต่ำที่สุด รายได้ต่อเดือนของพยาบาลวิชาชีพที่แตกต่างกัน มีระดับการรับรู้ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระดับความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ด้านจริยธรรมสูงอยู่ในระดับสูงที่สุด ด้านการติดต่อสื่อสารระดับต่ำที่สุด แผนกและประสบการณ์ในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพที่แตกต่างกัน มีระดับความคาดหวังในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (2) ระดับการรับรู้และความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยระดับความคาดหวังมากกว่าระดับการรับรู้

คำสำคัญ การรับรู้ ความคาดหวัง พยาบาลวิชาชีพ ประชาคมอาเซียน

¹นักศึกษาลัทธิศาสนาพุทธศาสนาเถรวาท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sangrawee45@gmail.com

²รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช panee_ps33@yahoo.com

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช aor_araya@yahoo.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

The purpose of this research were to compare between perceptions and expectations of professional nurses at the Air Force medical department to readiness for ASEAN community and compare the level of perceptions and expectations according to nurses' characteristic. The sample of 342 nurses was purposively selected by stratified random sampling. The instruments includes 1) Demographic Questionares, 2) Readiness for ASEAN Community Questionares, including seven dimation: Cross culture knowledge, comunication skill, innovation of service, risk management, leadership and management, nursing process and ethics. The statistics used for data analysis include descriptive statistics,independent t test, one way analytic of variance and paired t testThe result demonstrated that: 1)the level of nurses overall perceptions were moderate and expectations to readiness for ASEAN Community were high,ethics was the most rediness and communication skill was the least ; 2) the overall perceptions and expectations were statistically different; 3) the levels of nurses' perceptions were significantly different by nurses' income, whereas the levels of nurses' expectations were significantly different by department and experience. The results from this study will be usefull for nurses organization to prepare for ASEAN community.

Keywords: Perception, Expectation, Nurse, ASEAN community

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิก “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”(Association of Southeast Asian Nations) 10 ประเทศ หรือ “อาเซียน”(ASEAN)” มีเป้าหมายจะก้าวไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations Community:AC) ในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ซึ่งประกอบด้วยสามเสาหลัก ได้แก่ 1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน 2. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน 3. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน วิสัยทัศน์ร่วมของผู้นำอาเซียน คือ การสร้างประชาคมอาเซียนที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีกฎกติกาในการทำงาน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป้าหมายหลักของการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน คือ การสร้างประชาคมที่มีความแข็งแกร่ง มีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ สามารถสร้างโอกาสและรับมือสิ่งท้าทาย ทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างรอบด้าน โดยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น และประชาชนในอาเซียนมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (กรมอาเซียน, 2556) กองทัพอากาศสนับสนุนให้มีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกำลังพลทุกระดับ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ในระหว่างประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ การเป็นกองทัพอากาศที่มีศักยภาพและความสามารถครอบคลุมทุกมิติในประชาคมอาเซียน(Comprehensive Capacity and Capability Air Force in ASEAN Community) (มานิต วงษ์วาทย์ , 2558) กรมแพทย์ทหารอากาศเป็นหน่วยงานหนึ่งของกองทัพอากาศ ประกอบด้วยสถาบันเวชศาสตร์การบิน สถาบันเวชศาสตร์ป้องกัน โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช โรงพยาบาลจันทบุรีเกษรา โรงพยาบาลประจำกองบิน 1 จ.นครราชสีมา กองบิน 2 จ.ลพบุรีกองบิน 4 จ.นครสวรรค์กองบิน 5 จ.ประจวบคีรีขันธ์ กองบิน 7 จ.สุราษฎร์ธานี กองบิน 21 จ.อุดรธานีกองบิน 23 จ.อุบลราชธานีกองบิน 41 จ.เชียงใหม่ กองบิน 46 จ.พิษณุโลก และกองบิน 53 จ.สงขลาโดยมีการบริหารราชการภายในกรมแพทย์ทหารอากาศ ภายใต้กรอบภารกิจตามกฎหมาย ดำเนินการสนับสนุนนโยบาย วิสัยทัศน์และค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ ในการเป็นหนึ่งในกองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค (One of the Best Air Force in ASEAN) โดยทำแผนปฏิบัติราชการ พ.อ.ฉบับปี 2556-2557 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พร้อมทั้งมีแผนยุทธการ พ.อ.ให้สอดคล้องกับแผนยุทธการ ทอ. โดยยึดถือภารกิจและผลประโยชน์ของกองทัพอากาศเป็นหลักสำคัญในการปฏิบัติราชการ ช่วยพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพอากาศในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชน การบรรเทาสาธารณภัย

จากการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของข้าราชการกองทัพอากาศ กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการกองทัพอากาศ 400 คนพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ที่สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}$ = 3.48, SD=0.69) โดยด้านที่มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสมรรถนะทุนมนุษย์ รองลงมาได้แก่ ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และด้านการสร้างนวัตกรรม ส่วนด้านที่มีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการตระหนักรู้สู่อาเซียน (สุพจน์ มิตรยอดวงศ์, 2558) และมีสรุปรายงานการประชุมวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการพยาบาลสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบจุดอ่อนของพยาบาล เช่น ความพร้อมในด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการพยาบาลยังอยู่ในขั้นต่ำ การพัฒนาการพยาบาลข้ามวัฒนธรรมยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง (กรรภิรมย์ นวพันธุ์และคณะ, 2558) จากรายงานนี้หากพยาบาลวิชาชีพขาดความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยที่มาจากชาติต่างๆในอาเซียน อาจเกิดผลเสีย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ความเสี่ยงต่อผู้ป่วย ต่อพยาบาลวิชาชีพและต่อหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งกรมแพทยทหารอากาศมีโอกาสนในการให้บริการแก่ผู้ป่วยที่มาจากชาติต่างๆในอาเซียน เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การที่หน่วยงานได้ทราบถึงการรับรู้ ความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพจะทำให้สามารถหาแนวทางที่เหมาะสม นำสู่การปฏิบัติเพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้ศึกษาวิจัยจึงมีความสนใจศึกษาระดับการรับรู้และความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาทางการพยาบาลให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล วิสัยทัศน์ของกองทัพอากาศ ยุทธศาสตร์ของกรมแพทยทหารอากาศ และสภาการพยาบาลในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้และระดับความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจำแนกตามประเภทโรงพยาบาล อายุ แผนก ตำแหน่งงาน รายได้ และประสบการณ์ในการทำงาน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้และความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกรมแพทยทหารอากาศ กระทรวงกลาโหม ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากสภาการพยาบาล มีใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จำนวน 797 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากสูตร กรณีทราบจำนวนประชากร ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดชเป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ จำนวน 650 คน ได้ขนาดตัวอย่าง 216 คน พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจันทบุรีเกษเป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ จำนวน 90 คน ขนาดตัวอย่าง 71 คน พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลประจำกองบิน 10 กองบินเป็นโรงพยาบาลระดับปฐมภูมิ จำนวน 57 คน ขนาดตัวอย่าง 49 คน รวมได้กลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณ 336 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนประชากรโดยแบ่งประชากรพยาบาลวิชาชีพออกเป็น 3 กลุ่ม 1) โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ ขออนุญาตเก็บข้อมูลผ่านคณะกรรมการจริยธรรมวิจัย ส่งแบบสอบถามและรับคืนผ่านกองการพยาบาล 2) โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงพยาบาล ส่งแบบสอบถามและรับคืนผ่านกองการพยาบาล 3) โรงพยาบาลระดับปฐมภูมิ ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลประจำกองบิน 10 กองบิน ส่งแบบสอบถามและรับคืนทางไปรษณีย์ แต่ละกลุ่มใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ในทุกแผนกของหน่วยงานที่มีพยาบาลปฏิบัติงานอยู่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผ่านการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ เท่ากับ 0.67 ได้นำเครื่องมือไปทำการทดลองเพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีของ Cronbach's Alpha จากการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.957 ซึ่งมากกว่า 0.8 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้ แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย สถานที่ปฏิบัติงาน อายุ แผนก ตำแหน่งงาน รายได้ และประสบการณ์ในการทำงาน

2. แบบสอบถามระดับการรับรู้และระดับความคาดหวังในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการคิดริเริ่มนวัตกรรม การให้บริการ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านภาวะผู้นำและการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการพยาบาล และด้านจริยธรรมรวม 30 ข้อคำถาม เป็นข้อความ พฤติกรรม อาการแสดงต่างๆ ซึ่งเกิดจากการเตรียมความพร้อมของพยาบาลวิชาชีพต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในลักษณะมาตราส่วน (Rating scale) ประมาณค่า 5 ระดับ

โดยผู้ตอบเลือกเพียง 1 คำตอบในแต่ละข้อ โดยใส่เครื่องหมาย $\sqrt{}$ ลงในช่องที่กำหนดให้ว่า บ่อยที่สุด บ่อย บางครั้ง นานๆครั้ง และไม่เคยเลย โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

บ่อยที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
บ่อย	ให้คะแนน 4 คะแนน
บางครั้ง	ให้คะแนน 3 คะแนน
นานๆครั้ง	ให้คะแนน 2 คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้คะแนน 1 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 350 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 342 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.71 วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ F test ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับการรับรู้และระดับความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน อายุ แผนก รายได้ต่อเดือนและประสบการณ์ในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ Independent Sample t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างระดับการรับรู้และระดับความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามตำแหน่งงานของพยาบาลวิชาชีพ

2. ใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ pair t test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการรับรู้และระดับความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ระดับการรับรู้และความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 แสดงระดับการรับรู้และระดับความคาดหวังตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้					ระดับความคาดหวัง				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t-test/ f-test	p-value	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t-test/ f-test	p-value
สถานที่ปฏิบัติงาน				0.89	0.41				1.76	0.17
โรงพยาบาลปทุมธานี	3.18	0.60	ปานกลาง	(f)		4.05	0.64	มาก	(f)	
โรงพยาบาลห้วยเม็ก	3.30	0.54	ปานกลาง			4.00	0.52	มาก		
โรงพยาบาลดงวิทย	3.26	0.47	ปานกลาง			3.90	0.53	มาก		
อายุ				1.84	0.12				1.16	0.33
ต่ำกว่า 25 ปี	3.25	0.47	ปานกลาง	(f)		4.06	0.57	มาก	(f)	
26 – 35 ปี	3.22	0.49	ปานกลาง			3.91	0.54	มาก		
36 – 45 ปี	3.24	0.52	ปานกลาง			3.89	0.53	มาก		
46 – 55 ปี	3.35	0.56	ปานกลาง			4.00	0.57	มาก		
56 ปีขึ้นไป	3.54	0.51	ปานกลาง			3.87	0.47	มาก		
แผนก				10.07	0.18				16.37	0.02*
ห้องผ่าตัด	3.42	0.70	ปานกลาง	**		4.13	0.37	มาก	**	
หอผู้ป่วย	3.21	0.44	ปานกลาง			3.90	0.55	มาก		
อุบัติเหตุและฉุกเฉิน	3.34	0.55	ปานกลาง			3.92	0.61	มาก		
ห้องคลอด	3.33	0.40	ปานกลาง			3.31	0.33	ปานกลาง		
หอผู้ป่วยหนัก	3.25	0.47	ปานกลาง			4.07	0.52	มาก		
หอผู้ป่วยพิเศษ	3.42	0.45	มาก			3.85	0.54	มาก		
ห้องตรวจผู้ป่วยนอก	3.36	0.53	ปานกลาง			4.14	0.49	มาก		
สนับสนุนการรักษา	3.17	0.51	ปานกลาง			3.92	0.55	มาก		
ตำแหน่งงาน				0.65	0.52				1.49	0.14
ระดับบริหาร	3.30	0.59	ปานกลาง	(t)		4.03	0.56	มาก	(t)	
ระดับปฏิบัติการ	3.25	0.48	ปานกลาง			3.92	0.54	มาก		
รายได้ต่อเดือน				3.02	0.05*				0.16	0.86
ต่ำกว่า 20,000 บาท	3.30	0.47	ปานกลาง	(f)		3.96	0.49	มาก	(f)	
20,000 – 30,000	3.21	0.50	ปานกลาง			3.93	0.58	มาก		
30,001 บาทขึ้นไป	3.36	0.54	ปานกลาง			3.96	0.51	มาก		

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 แสดงระดับการรับรู้และระดับความคาดหวังตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดกรมแพทย
ทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้					ระดับความคาดหวัง				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t-test/ f-test	p- value	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t-test/ f-test	p- value
ประสบการณ์ในการทำงาน				1.11 (f)	0.35				3.51 (f)	0.01*
น้อยกว่า 2 ปี	3.31	0.46	ปานกลาง			4.15	0.47	มาก		
2.1 – 5 ปี	3.27	0.41	ปานกลาง			3.89	0.61	มาก		
5.1 – 7 ปี	3.21	0.44	ปานกลาง			3.70	0.59	มาก		
7.1 – 10 ปี	3.13	0.56	ปานกลาง			4.02	0.41	มาก		
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	3.29	0.54	ปานกลาง			3.95	0.55	มาก		

* = มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

** = Kruskal-Wallis Test

ระดับการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ สถานที่ปฏิบัติงาน อายุ แผนก ตำแหน่งงานและประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โรงพยาบาลระดับตติยภูมิมีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้มากที่สุด 3.30 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาเป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ ค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ 3.26 อยู่ในระดับปานกลาง และโรงพยาบาลระดับปฐมภูมิมีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ต่ำที่สุด 3.18 อยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มอายุ 56 ปีขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้มากที่สุด 3.54 อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มอายุ 26 – 35 ปีมีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ต่ำที่สุด 3.22 อยู่ในระดับปานกลาง แผนกห้องผ่าตัดและแผนกหออภิบาลผู้ป่วยพิเศษมีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้มากที่สุด 3.42 อยู่ในระดับมาก ส่วนแผนกสนับสนุนการรักษายาบาล มีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ต่ำที่สุด 3.17 อยู่ในระดับปานกลาง ตำแหน่งงานระดับบริหารมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ 3.30 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมากกว่าค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ 3.25 อยู่ในระดับปานกลาง พยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 2 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้มากที่สุด 3.31 อยู่ในระดับปานกลาง ประสบการณ์ในการทำงาน 7.1 – 10 ปีมีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ต่ำที่สุด 3.13 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน พบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป ค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้มากที่สุด 3.36 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ 3.30 อยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท ค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ต่ำที่สุด 3.21 อยู่ในระดับปานกลาง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ระดับความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ สถานที่ปฏิบัติงาน อายุ ตำแหน่งงานและรายได้ต่อเดือน ไม่แตกต่างกันส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โรงพยาบาลระดับปทุมภูมิมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังมากที่สุด 4.05 อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นโรงพยาบาลระดับทุติยภูมิ ค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวัง 4.00 อยู่ในระดับมาก ส่วนโรงพยาบาลระดับตติยภูมิมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังน้อยที่สุด 3.90 อยู่ในระดับมาก พยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังมากที่สุด 4.06 อยู่ในระดับมาก และกลุ่มอายุ 56 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังน้อยที่สุด 3.87 อยู่ในระดับมาก ตำแหน่งงานพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศระดับบริหารมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวัง 4.03 อยู่ในระดับมาก สูงกว่าพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวัง 3.92 อยู่ในระดับมาก พยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาทและ 30,001 บาทขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวัง 3.96 อยู่ในระดับมาก ซึ่งมากกว่าพยาบาลวิชาชีพกลุ่มที่มีรายได้ 20,000 – 30,000 บาทมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวัง 3.93 อยู่ในระดับมาก ส่วนเมื่อพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศ ได้แก่ แผนกและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่ามีระดับความคาดหวังในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยแผนกด้วยสถิติ nonparametric Kruskal Wallis test มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งระดับความคาดหวังของแผนกห้องคลอด แตกต่างกับทุกแผนก โดยพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกตรวจผู้ป่วยนอกมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังมากที่สุด 4.14 อยู่ในระดับมาก ส่วนพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกห้องคลอดมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังน้อยที่สุด 3.31 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยประสบการณ์ในการทำงาน พบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 2 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังมากที่สุด 4.15 อยู่ในระดับมาก กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5.1 – 7 ปีมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังน้อยที่สุด 3.70 อยู่ในระดับมาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบระดับการรับรู้และความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 2 ระดับการรับรู้และความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ความพร้อมของ พยาบาลวิชาชีพเพื่อ เข้าสู่ประชาคม อาเซียน	ระดับการรับรู้			ระดับความคาดหวัง			Mean Difference	t	p-value
	$\bar{x}$	S.D		$\bar{x}$	S.D		$\bar{x}_2 - \bar{x}_1$		
1.ด้านการรับรู้ความ แตกต่างทางวัฒนธรรม	3.39	0.53	มาก	3.92	0.55	มาก	0.53	17.45	<0.001
2.ด้านการติดต่อสื่อสาร	2.83	0.65	ปานกลาง	3.81	0.71	มาก	0.98	21.83	<0.001
3.ด้านความคิดริเริ่ม นวัตกรรมการให้บริการ	3.07	0.60	ปานกลาง	3.83	0.64	มาก	0.76	19.19	<0.001
4.ด้านการบริหารความ เสี่ยง	3.08	0.68	ปานกลาง	3.86	0.66	มาก	0.76	17.97	<0.001
5.ด้านภาวะผู้นำและ การบริหารจัดการ	3.10	0.75	ปานกลาง	3.88	0.85	มาก	0.78	14.16	<0.001
6.ด้านกระบวนการ พยาบาล	3.33	0.74	ปานกลาง	4.01	0.68	มาก	0.68	13.89	<0.001
7.ด้านจริยธรรม	3.97	0.64	มาก	4.28	0.61	มากที่สุด	0.31	11.39	<0.001
รวม	3.26	0.51	ปานกลาง	3.94	0.55	มาก	0.68	16.55	<0.001

พยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศมีการรับรู้ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.26 พิจารณาตามรายด้านพบว่า ด้านจริยธรรม ค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.97 อยู่ในระดับมาก และด้านการติดต่อสื่อสารอยู่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2.83 อยู่ในระดับปานกลาง

พยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศมีความคาดหวังในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ย 3.94 พิจารณาตามรายด้านพบว่า ด้านจริยธรรม ค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับ มากที่สุด และด้านการติดต่อสื่อสารอยู่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.81 ในระดับมาก โดยรวมค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ 3.26 อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยความคาดหวัง 3.94 อยู่ในระดับมาก โดยความคาดหวังสูงกว่าการรับรู้ในทุกด้าน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถสรุป และมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

(1) ระดับการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล พบว่า สถานที่ปฏิบัติงาน อายุ แผนก ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีระดับการรับรู้ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ต่อเดือน พบว่ามีระดับการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล พบว่า สถานที่ปฏิบัติงาน อายุ ตำแหน่งงาน และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีระดับการรับรู้ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ แผนกและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่ามีระดับความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลทุติยภูมิมีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้มากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาเป็นโรงพยาบาลตติยภูมิ ส่วนโรงพยาบาลปฐมภูมิมีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้ น้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่าโรงพยาบาลจันทบุรุษเข้านั้นตั้งอยู่ที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งอยู่ในเขตปริมณฑลเป็นโรงพยาบาลที่ได้รับความนิยมจากประชาชนทั่วไป รวมถึงผู้ใช้แรงงานชาวพม่า ลาว กัมพูชา ทั้งในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดใกล้เคียงจึงมีโอกาสได้ให้บริการกับผู้ป่วยชาติต่างๆ ในอาเซียน รวมถึงได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจากสื่อต่างๆ ตรงกันข้าม พยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลปฐมภูมิมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังมากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นโรงพยาบาลทุติยภูมิ ส่วนโรงพยาบาลตติยภูมิมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลประจำกองบินมีการประเมินความเป็นไปได้ ตามปัจจัยที่กำหนดความคาดหวัง (พัชร มหาลาภ, 2538) โดยคำนึงถึงโอกาสที่จะได้ให้บริการแก่ผู้ป่วยจากประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มมากขึ้นเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดชตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร พยาบาลวิชาชีพจึงอาจคาดการณ์ว่ามีโอกาสในการให้บริการแก่ผู้ป่วยจากชาติต่างๆ ในอาเซียนน้อยกว่า

ผลการวิจัย ระดับการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามปัจจัยรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เนื่องจากรายได้ต่อเดือนของพยาบาลสังกัดกรมแพทยทหารอากาศเป็นอัตราเงินเดือนที่เป็นไปตามขั้นเงินเดือนทหารสัญญาบัตร กองทัพอากาศ แปรผันตามขั้นยศและอายุราชการ แรงจูงใจเป็นปัจจัยหนึ่งในการรับรู้ความสามารถของตนเองตามแนวความคิดของแบนดูรา (Bandura, 1986) จึงอาจส่งผลให้การรับรู้แตกต่างกัน สอดคล้องกับสุริดา ปัทม (2556) ศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ตามนโยบายของรัฐบาลในกลุ่มประชากรบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าลักษณะส่วนบุคคลด้านอาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา มีผลต่อการรับรู้การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของพยาบาลตำรวจวิชาชีพต่อ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ระบบมาตรฐานคุณภาพโรงพยาบาลตำรวจ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นพยาบาลตำรวจวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานแพทย์ใหญ่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจำนวน 268 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของพยาบาลตำรวจวิชาชีพต่อระบบมาตรฐานคุณภาพโรงพยาบาลตำรวจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 11 ปัจจัย หนึ่งในนั้นได้แก่ รายได้ (วิทยาลัยพัฒนพงษ์, 2546)

ผลการวิจัย ระดับความคาดหวังในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามปัจจัยแผนงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อภิปรายได้ว่า พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกต่างๆ มีการคาดการณ์ถึงโอกาสในการให้บริการแก่ผู้ป่วยที่มาจากชาติต่างๆ ในอาเซียนแตกต่างกันจึงคาดหวังต่อการเตรียมความพร้อมทางการพยาบาลเพื่อนำมาใช้ในการปรับตัวและเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ห้องตรวจโรคผู้ป่วยนอก หรือห้องคลอด จะมีโอกาสในการให้บริการแก่ผู้ป่วยที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ได้มากกว่าแผนกอื่นๆ

พยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทย์ทหารอากาศที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มี ค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 2 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับการรับรู้มากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งยังมีค่าเฉลี่ยระดับความคาดหวังมากที่สุด เนื่องจากพยาบาลวิชาชีพจบใหม่หรือประสบการณ์ในการทำงาน 1-2 ปี (Novice) ส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ที่เกิดอยู่ในเจนเนอเรชั่น วาย (Generation Y) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย (Reisenwitz and Lyer, 2009) จึงมีการรับรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนได้มากกว่า แต่ในการทำงาน ตามบันไดวิชาชีพและแนวคิดของ Benner (1984) ยังมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย มีความสามารถในการคาดการณ์ อาการ อาการแสดง สิ่งที่จะเกิดแก่ผู้ป่วย อย่างจำกัดต้องอาศัยการชี้นำจึงจะทำได้ ความสนใจจะมีเฉพาะสิ่งที่มองเห็นหรือจับต้องได้ ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานได้ ความพร้อมพยาบาลวิชาชีพในด้านภาวะผู้นำและการบริหารจัดการจึงน้อยกว่าพยาบาลที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประเมินสถานการณ์ล่วงหน้าได้ ความคาดหวังในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจึงแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐญา น่วมเรือง (2556, หน้า 95) พบว่าประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ ความพร้อมและความต้องการของบุคลากรทางการแพทย์เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เช่นเดียวกับศิริภา จันทรจิระ (2555 , หน้า 65) ศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบอาชีพพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานของพยาบาลที่แตกต่างกัน มีความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับวรารัตน์ ศรีจันทร์ (2557, หน้า 171) ศึกษาความพร้อมเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลเอกชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี มีความรู้ด้านการพยาบาลข้ามวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี กับ ประสบการณ์ในการทำงาน 21-30 ปี มีความรู้ด้านการพยาบาลข้ามวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

(2) การเปรียบเทียบระดับการรับรู้และระดับความคาดหวังของพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในทั้ง 7 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยด้านจริยธรรมสูงสุด ระดับมาก และด้านการติดต่อสื่อสารต่ำที่สุด ระดับปานกลาง ซึ่งระดับความคาดหวังสูงกว่าการรับรู้ในทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นเรื่องใหม่ที่กำลังเกิดขึ้นในปลายปี 2558 วิชาชีพพยาบาลเป็น 1 ใน 8วิชาชีพที่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือไปทำงานได้อย่างเสรี เป็นสิ่งเร้าและแรงจูงใจตามกระบวนการของทฤษฎีการเรียนรู้ แต่ด้วยที่ตั้งของโรงพยาบาลประจำกองบิน โรงพยาบาลจันทบุรีเบกษา และโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดชอยู่ภายในเขตทหาร โอกาสในการให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยที่มาจากชาติต่างๆในอาเซียนค่อนข้างน้อย พยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศจึงมีการคาดการณ์ถึงความเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบต่อวิชาชีพ ที่ควรมีการเตรียมความพร้อมทางวิชาชีพอย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในการเป็นประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารการเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยเพื่อให้พยาบาลสามารถรับรู้ เข้าใจถึงปัญหาของผู้ป่วยเพื่อให้การดูแลรักษาอย่างเหมาะสม ส่วนด้านจริยธรรมมีระดับการรับรู้อยู่ในระดับมากและความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด แต่มีความแตกต่างกันน้อยนั้น เนื่องมาจากการรักษารายการทั้งวิชาชีพพยาบาลเป็นสิ่งที่พยาบาลวิชาชีพทุกคนได้รับการปลูกฝัง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติวิชาชีพพยาบาลและการผดุงครรภ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะในการปฏิบัติงานกับคุณภาพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลพุทธภูมิและปฐมภูมิ เขตตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุขที่ 17 พบว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง โดยด้านความมีจริยธรรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (สุริพร ดวงสุวรรณ, 2554)

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นพยาบาลทหารอากาศ ซึ่งเป็นบุคลากรในหน่วยงานเฉพาะ ให้การดูแลทั้งข้าราชการทหารอากาศและประชาชนทั่วไป ซึ่งมีนโยบาย การกิจและกฎระเบียบข้อปฏิบัติแตกต่างกับพยาบาลทั่วไป การนำผลการวิจัยนี้ไปใช้จึงควรพิจารณาถึงความแตกต่างของประชากรด้วย
2. กลุ่มตัวอย่าง จากแผนกห้องคลอด มีปริมาณน้อย เพียง 5 ตัวอย่าง เนื่องจากในโรงพยาบาลประจำกองบิน เป็นเพียงหน่วยบริการปฐมภูมิไม่มีห้องคลอด และเป็นแผนกที่มีจำนวนพยาบาลวิชาชีพน้อยทั้งในโรงพยาบาลจันทบุรีเบกษาและโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของ T-test/F-test จึงใช้สถิตินอนพารามेटริก (Nonparametric statistics) ซึ่งทำให้อำนาจในการแปลผล (Power of test) ลดลง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ควรมีการจัดฝึกอบรม ให้ความรู้ฝึกทักษะในการด้านติดต่อสื่อสารที่จำเป็นและเหมาะสมสำหรับพยาบาลวิชาชีพสังกัดกรมแพทยทหารอากาศเพื่อตอบสนองนโยบายของกองทัพอากาศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้พยาบาลมีความรู้ความสามารถในการให้บริการ และพร้อมในการติดต่อสื่อสาร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

1.2 หน่วยงานควรมีการจัดสรรเงินเดือน ค่าเวร ค่าใบประกอบวิชาชีพพยาบาลให้แก่พยาบาลวิชาชีพ อย่างเท่าเทียม เป็นธรรม เหมาะสมตามความรู้ความสามารถ เพิ่มขวัญและกำลังใจให้พยาบาลวิชาชีพ เพื่อพัฒนา ศักยภาพของตนเองด้านการรับรู้ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการ และด้านจริยธรรม อีกทั้งนำมาพัฒนาหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมให้บริการตามการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.3 ควรมีการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge management) เกี่ยวกับการให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีความแตกต่างกันทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม รวบรวมความรู้จากพยาบาลวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูง เทคนิค วิธีการต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนทักษะแก่พยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยกว่า และส่งต่อความรู้แก่พยาบาล ในรุ่นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมจากการวิจัยในครั้งนี้ในเรื่องที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวพยาบาล วิชาชีพในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการเปรียบเทียบสมรรถนะหรือการปรับตัวของพยาบาลวิชาชีพระหว่าง เหล่าทัพต่างๆ ในสังกัดกระทรวงกลาโหม หลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมกำลังพลทหารอากาศ. (2557). *การเพิ่มศักยภาพกำลังพลกองทัพอากาศให้พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร: กองควบคุมและพัฒนากำลังพล กรมกำลังพลทหารอากาศ
- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. (2556). *ASEAN Mini Book*. 4. กรุงเทพมหานคร: Page Maker Co.,Ltd.
- กรรภิรมย์ นวพันธุ์ และคณะ. (2557) *สรุปรายงานการประชุมวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการพยาบาลสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร. สืบค้นใน <https://kmanamai.wordpress.com/21/04/2015/สรุปรายงานการประชุมวิชาการ>
- ณัฐญา น่วมเรือง (2556). *ความรู้ ความพร้อม และความต้องการของบุคลากรทางการแพทย์เพื่อรองรับการเคลื่อน ย้ายแรงงานฝีมือเสรีตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาพยาบาลวิชาชีพของโรงพยาบาล ภาครัฐในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*(วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- มานิต วงษ์วาทย์. (2558). *การเตรียมความพร้อมด้านกำลังทางอากาศเพื่อก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคม อาเซียนรัฐาภิรักษ์* 57(3), 24-33
- พัชร มหาลาภ. (2538). *ความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาระดับกลางที่มีต่อบทบาทการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชา ระดับล่างในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก* (ปริญญาโท ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วรรัตน์ ศรีจันทร์. (2554). *ความพร้อมเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลเอกชน* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการพยาบาล). คณะ พยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

- วลัยพร ขวัญนาพงษ์. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของพยาบาลตำรวจวิชาชีพต่อระบบมาตรฐานคุณภาพ
โรงพยาบาลตำรวจ กรุงเทพมหานคร (สารนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศิริภา จันทร์จิระ. (2555). ความพร้อมของผู้ประกอบอาชีพพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชน จังหวัดปทุมธานี เพื่อ
เข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). คณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- สุธิดา ปัทม. (2556). การรับรู้ต่อการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ตามนโยบายของรัฐบาลในกลุ่ม
ประชากรบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารการเงิน การลงทุน การตลาด และการ
บริหารธุรกิจ 3(4), 490
- สุรีพร ดวงสุวรรณ และคณะ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะในการปฏิบัติงานกับคุณภาพ
การพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลระดับตติยภูมิและตติยภูมิ เขตตรวจราชการ
กระทรวงสาธารณสุขที่ 17 วารสารการพยาบาลและสุขภาพ 5(2), 67-76
- Bandura. (1986). *A Social Foundation of thought and action. A Social Cognitive Theory*. N.J.:
Prentice-Hall.
- Benner, P. (1984). *Form novice to expert: Excellence and power in clinical nursing practice*. Menlo
Park, CA: Addison-Wesley.
- Reisenwitz, T. H. and Lyer, R. (2009). Differences in generation X and generation Y: Implications for
the organization and marketers, *The Marketing Management Journal*, 19, 2, 91-103